

ชื่อ นางสาวสุริน คล้ายรามัญ
วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2543

ชื่อเรื่อง การพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้
โดยการรับใช้สังคมเพื่อการเสริมสร้างความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมือง
และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี
(The Development of Training Process Employing Experiential Participatory
Learning and Service Learning to Enhance Political Knowledge, Political
Attitude and Political Participation of Woman Community Leaders)

ISBN 974-347-048-4

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้น
ประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการอบรมที่พัฒนาขึ้น
และเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี

ขั้นตอน / วิธีการดำเนินงาน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้นำชุมชนที่เป็นสตรีในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงแล้วสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็น กลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน ทดสอบความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองก่อนการอบรม กลุ่มทดลองอบรมด้วยกระบวนการวิจัยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่วนกลุ่ม
ควบคุมอบรมโดยใช้วิธีการอบรมของสถาบันทางการเมือง โดยใช้เวลาอบรม 3 วัน วันละ 6
ชั่วโมง หลังจากนั้นกลุ่มทดลองใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมรับใช้สังคมตามโครงการที่ผู้เข้ารับการ
อบรมคิดขึ้นเป็นเวลา 15 วันแล้ววัดความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองหลังการอบรม

ประเมินผลการอบรมและติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์ ทำการทดสอบความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง และสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินผลและติดตามผลการอบรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การวิเคราะห์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากแบบสัมภาษณ์

สรุปผลการดำเนินงาน/ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 การรวบรวมประสบการณ์เดิมของผู้เข้ารับการอบรม
- 1.2 ให้ประสบการณ์ใหม่ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 1.3 ให้ผู้เข้ารับการอบรมสะท้อนความคิดแบบอภิปราย
- 1.4 ให้ผู้เข้ารับการอบรมสรุปความคิดแบบรวบยอด
- 1.5 ให้ผู้เข้ารับการอบรมประยุกต์ความรู้โดยการวางแผนรับใช้สังคม
- 1.6 ให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติกิจกรรมรับใช้สังคม
- 1.7 ให้ผู้เข้ารับการอบรมสะท้อนความคิดและวิเคราะห์ประสบการณ์จากการรับใช้

สังคม

- 1.8 ให้ผู้เข้ารับการอบรมรายงานผลการเรียนรู้
- 1.9 ประเมินผลการอบรม
- 1.10 ติดตามผลการอบรม

2. ผลการทดลองใช้กระบวนการอบรม

2.1 ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม ส่วนค่าเฉลี่ยของเจตคติทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลังการอบรมและจากการติดตามผลการอบรมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยของเจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าก่อนการอบรม ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลังการอบรมและการติดตามผลไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทางการเมืองหลังการอบรมสูงกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

2.6 เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากการติดตามผลการอบรมไม่แตกต่างกัน